

כשהוא למע' מן השכל (שזהו שרשו של תורה) אינו נפק"מ כלל בין נער וכו',
שזהו חנוך לנער עפ"י דרכו גם כי יזקין כנ"ל, ומזה מובן, ההמשכה שע"י
התורה שהוא המשכת אוא"ס ב"ה.

ועפי"ז מבאר ענין חנוכה אשר אינו מובן למה נקבע ביום כ"ה שאז הי'
הנס משמן דהרי היו צריכין לקבוע ביום כ"ד שאז הי' ניצוח המלחמה?

ומבאר דענין כ"ה הוא מל', (היינו שחנוכה הוא חנו כ"ה) וכדאיתא על
כה תברכוך שהו"ע מל', ולכן כל הנביאים נתנבאו בכה ומשה הוסיף כו' שכה
הו"ע מל' וכמבואר, (ונק' כה ע"ש שהוא מקור לבי"ע שהו"ע כדמותנו),

וז"ש וחסידך יבהוכה יברכו כ"ה שהו"ע דכהנים, שהכהנים הם מחד
עליון וזהו שנאמר בהם כה תברכו כו' שם מברכים וממשיכים מבחי' החסד לבחי'
מל', שנק' כ"ה, שהו"ע אבא יסד ברתא, (וכמ"ש והוכן בחד כסאך).

והנה תורה נק' עוז כמ"ש הוי' עוז לעמו כו', שהו"ע כה, ואורייתא
מחכ' נפקת שהו"ע כה מה, שהו"ע ביטול, וע"י חכמה נמשך אור החסד גם בבחי'
מל' (וע"י ביטול הו"ע דצר כה מה כו').

ומזה מובן הענין דחנוכה אשר עיקר הגזירה היתה להשכיחם תורת והנס
הי' ע"י קיום התורה, לכן הוא ביום כ"ה (ונקרא חנו כ"ה) דהיינו שע"ז
ניתוסף חסד במל' כנ"ל שהו"ע דכ"ה, ולכן קבעו בכ"ה כסלו ועשו את העיקר
בשמן שהו"ע חכמה כה מה שנמשך אוא"ס, (וחנו הוא לשון חנינה?) וזהו ג"כ
לשון חנוכה שהוא לשון חנוך מט"ס כנ"ל בענין חנוך לנער. (ע"כ).

וזהו ויגש יהודא שהו"ע מל' (כמבואר בתו"א) שהוא מקבל מיוסף שהוא
ז"א דאצי' והוא משפיע ליהודא, וכ"ז הוא עכשיו, אמנם לע"ל, יהי' ההיפך
ויתעלה יהודא על יוסף (כמבואר שם בתו"א) כו'.

ד. על וישב ישראל באמ"צ בארץ גשן ויאחזו בה וכו' פירש"י והיכן בארץ
גשן שהיא מאמ"צ ומפרשי רש"י מבארים אשר כוונתו הוא שלא תאמר שהיו בב'
מקומות בגשן ובמצרים אלא גשן שהיא במצרים, ואינו מובן הרי כבר כתב שגשן
הי' במצרים שהיו במיטב מצרים בארץ גשן, וא"כ למה כתוב כאן עוה"פ?

על ויאחזו בה פירש"י לשון אחוזה, והיינו אשר ויאחזו יש ב"פ הא'
כפשוטו לשון אחיזה והב' אחוזה ואינו מובן למה פירש כפשוטו לשון אחיזה?
דהרי באמת אחוזה הוא לשון של חלק, שבא מצד ירושה, ואיך שייך לומר
דלישראל הי' גשן אחוזה, דהרי כנען כתוב שהי' ירושה וכמ"ש ונתתי לך
ולזרעך וכו' ארץ כנען אחוזה עולם כו' (ולבן הי' הענין דברית בין הבתרים
ולקח עגלה משולשת שהו"ע דקרבנות) וא"כ כיון שאפשר לפרש כאן שהוא לא
ענין של ירושה צריכין לפרש כפשוטו הענין של אחיזה. ועוד צ"ל שהרי ישראל
היו צ"ל בגלות מצרים ואיך יצאו בזה שהיו בארץ גשן במיטב הארץ, וישראל
כ"ז שהיו במצרים היו בארץ גשן אשר לכן בהנוגע להמכות שצריכין לשלול
את ישראל אומרים שבארץ גשן לא היו וכו'?

והנה ביהושע כשחלק את הארץ מובא ג"כ ארץ גשן ופירש שם רד"ק שגשן
נבלע עם ארץ ישראל וכמ"ש רח"ו שאפשר שזהו גשן דכאן, וא"כ הרי לכאורה
הי' אשר להסביר שייך לומר שהו"ע של אחוזה, אמנם הרי נבלע דוקא בזמן יהושע
אבל עכשיו הי' עדיין של ארץ מצרים, וא"כ שוב אינו מובן איך שייך לומר
שהו"ע של אחוזה?

הנחה פרטית בלתי מוגה

ואיתא במדרש שגשן הי' כשנשא אברהם בתו של פרעה הגר, נתן לה נדוניא ארץ גשן, וממילא כיון מה שקנה אשה קנה בעלה, ובאברהם הרי כי ביצחק יקרא לך זרע ולא כל יצחק שהוא של השבטים, וא"כ הרי שפיר הי' ענין של אחוזה, ובאמת עוד יותר מארץ מצרים שא"י הכנעני אז בארץ וכו' והי' הטענה מאוה"ע שגזילה היא בידכם, אבל בגשן הרי האוה"ע גופא הודו שזה שייך לישראל, והוא היפך הענין דשעבוד מצרים.

והנה הכרחו של רש"י שהוא לשון אחוזה הוא דאם הי' כפשוטו לשון אחיזה הי' צ"ל ויאחזו (בצירי) ולא ויאחזו (בקמץ) וזה שייך ללשון אחוזה.

ובמדרש איתא שויאחזו (בקמץ) הוא ג"כ מלשון אחיזה והיינו שלא שישראל אחזו במצרים אלא ההיפוך מצרים אחזו בישראל, אבל כפשוטו הוא לשון אחוזה כנ"ל, והביאור הוא שיש ב' ענינים שלכתחילה הי' הכוונה שישראל יהיו בארץ גשן במיטב הארץ וזה שצ"ל עבודת פרך יהי' זה כמבואר (בתו"א) שיהי' יגיעה בתוספות, אלא כיון שנשני וישמן ישורון שזה פעל ויבעט, שהי' התענוג בגש' ממילא הי' צ"ל העבודת פרך בגשמיות אבל אם היו מייגעים א"ע בתורה הנה אמרו כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות וד"א, ואינו אומר מקבל תורה סתם אלא "עול" תורה שהו"ע שגם כשהוא אינו רוצה ללמוד און ער איז פארמאטערט און ער זאגט אז ער פארלאזט זיך אויף ישיבה בחור, מ"מ ילמוד והו"ע "עול" תורה, אז מעבירין ממנו כל ההגבלות מגשמיות.

וזהו שיש ב' הענינים בגשן שהוא מיטב הארץ, ואם העיקר הוא הגשמיות אז יש גלות מצרים בגשמיות כנ"ל, אבל אם גשן הוא באופן של גשן שהו"ע "הגשה" באלקות, וזהו המבואר דבכל מקום סוף הפסוק של הסדרה שייך לפסוק דאשון של הסדרה, וכמו"כ כאן רואים שענין גשן ההגשה לאלקות שהוא ג"כ ענין של ויגש אליו יהודא (כמבואר במאמר) שהו"ע ההגשה לאלקות, (והיגיעה הוא בתורה כנ"ל) אז יש הענין דגשן שהוא מיטב הארץ, והוא ענין אחוזה ירושה דאח עשו ליעקב שיורשים הניצוצות דתוהו, ואז באים לויפרו וידבו מאד.

(ומתורץ איך יצאו מצרים בזה דהכוונה הי' שגשן הי' בגשמיות והפרך יהי' בתורה אמנם הי' ההיפוך כמ"ש במד' ויאחזו (בקמץ) לשון אחיזה כנ"ל. המעתיק)

*

*

*

הנחה פרטית בלתי מוגה